

سیدمحمد حسینی، مدیر انجمن سینمای انقلاب اسلامی و دفاع مقدس با اعلام این‌که جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت امسال در دی ماه و ایام شهادت حاج قاسم سلیمانی برگزار می‌شود، خاطرنشان کرد امسال قرار است مجمع فیلمسازان مسلمان جهان تشکیل شود.
مجمعی که فیلمسازان مسلمانش از سراسر دنیا در آن گرد می‌آیند و از این به‌بعد به‌عنوان یک مرکز برای سینماگران دنیا فعالیت می‌کند. او

مجمع فیلمسازان مسلمان جهان

آرش شفاعی دبیر گروه فرهنگ و هنر

جی‌پی‌سی‌بی‌جرالد

پژوهشگر رنگین‌پوست

امریکایی مقیم کاناداست

که سال‌هاست در حوزه

آموزش زبان‌انگلیسی

فعالیت دارد و در کنار

فعالیت‌های آموزشی بر

موضوع سلطه و کنترل

نژاد سفید بر نهادها برنامه‌های درسی و سیستم

آموزش این زبان متمرکز است. به اعتقاد او،

براساس پژوهش‌های تجربی و مطالعاتش در این

حوزه متخصصان آموزش زبان‌انگلیسی تشویق

می‌شوند وضعیت موجود نژادی را حفظ کنند و

دربرابر هرتلاشی برای بحث درباره برتری

سفیدپوستان در آموزش انگلیسی مقاومت

شدیدی از خود نشان می‌دهند. او در این مقاله

که در یکی از مجلات پژوهشی کانادایی منتشر

شده و گزیده‌ای از آن را می‌خوانیم، از تأثیر مخرب

برتری‌جویی نژاد سفید بر دانش‌آموزان و

معلمان نژادپرست و راه‌هایی برای تمرکززدایی از

این برتری نژادی سخن گفته است.

□ □ □

شاید در نظر اول، سفیدپوست‌بودن یعنی داشتن پوستی با رنگ روشن اما در حقیقت، سفیدی، مانند همه دسته‌های نژادی، ساختاری از قدرت است که از شیوه‌های نادرست حاصل می‌شود و کسانی که به‌عنوان «سفیدپوستان» طبقه‌بندی می‌شوند، محافظان عضویت در باشگاهی هستند که هویت خود را از طریق عضویت در آن باشگاه کسب می‌کنند. یک فرد نمی‌تواند خود را از غیرسفیدپوست به غیرسفیدپوست تبدیل کند. وعده‌ای که متخصصان آموزش زبان‌انگلیسی می‌دهند این است که افراد می‌توانند با فراگیری این زبان، خود را از ستمی که بر غیرسفیدها اعمال می‌شود، نجات دهند اما این وضعیت ایده‌آل درواقع افراد را به سمت تقویت سلسله‌مراتب نژادی سوق می‌دهد. به افراد گفته می‌شود با فراگیری زبان انگلیسی، آن‌هم در حالت ایده‌آل یعنی زبانی بدون «لهجه» یا شیوه‌ای از گفتار که برای شنونده سفیدپوست قابل درک است، شانس نزدیک‌تر شدن به معیارهای نژاد سفید را خواهند داشت. در این حالت، سفیدپوست‌بودن یک ایدئولوژی است که به طرد شدن دیگران وابسته است و هیچ‌کس با

یک نبرد طولانی

هر آموزگاری، چه در رشته زبان‌انگلیسی و چه در رشته‌ای دیگر، فعالانه وضعیت موجود نژادپرستانه را مختل نکند، به تداوم خشونت نمادین کمک می‌کند و ادعاهای بی‌طرفی، که با تمرکز بر نگرانی‌های اقتصادی پشتیبانی می‌شود، تنها بهانه‌هایی برای فرار از واقعیت است. در این زمینه ما به برخی

توضیح داد‌که تنهافیلمسازان مسلمان درآن فعالیت نمی‌کنند بلکه بر اساس باور و وظیفه‌ای که برای این انجمن تعریف شده هرجا اقدامی فرهنگی علیه ظلم و استکبار صورت گیرد، مورد توجه این انجمن قرار خواهدگرفت.

حسینی یکی دیگر از فعالیت‌های جاری مجموعه تحت امزش را خدمات به فیلمسازان و سینماگرانی که در مجموعه شهرک سینمای دفاع مقدس حضور دارند، عنوان کرد. شهرکی که

گزارش

یک زبان علیه نژادها

آموزش زبان انگلیسی، یکی از شیوه‌های ترویج امپریالیسم نژادی در سطح جهان است

خواندن انگلیسی نمی‌تواند واقعاسفیدپوست شود یا سفیدپوست دیده شود، حتی اگر آموزگار معتبر این زبان باشد.

خود من یک دانشجوی سیاهپوست دکترآ و مربی بزرگسال با یک دهه تجربه در آموزش زبان انگلیسی هستم. من کارم را به‌عنوان معلم دانش‌آموزان دبیرستانی کره جنوبی به‌دلیل وضعیتیم به‌عنوان

یک گویشور «بومی» زبان با داشتن گذرنامه و شهروندی از ایالات متحده شروع کردم، من با وجود وضعیت نژادی‌ام، به‌دلیل شجره‌نامه دانشگاهی نخبیانی‌ام، این پیشنهاد را دریافت کردم و فکر می‌کردم می‌توان در آموزش به نحوی از نژادپرستی فرار کرد اما پس از بازگشتم به نیویورک، اغلب احساس می‌کردم در رشته خود آدمی در موقعیت نادرست هستم و بیشتر وقتم را صرف مواجهه با

لهجه» و آمختن «انگلیسی تجاری» بدون انگیزه اقتصادی قوی ممکن نیست. ناامنی روانی حاصل از داشتن لهجه، آن را به کالایی قابل فروش تبدیل می‌کند. (شما پول خرج می‌کنید تا یاد بگیرید به آن شیوه‌ای انگلیسی حرف بزنید که انگلیسی‌های اصیل و سفیدپوست حرف می‌زنند).

طرفداران سرمایه‌داری بی‌بندوبار، مایلند مایاورکنیم که سرمایه‌داری بر طبقه‌بندی نژادی متکی نیست اما درواقع، این سیستم به استثمار افراد دارای قدرت کمتر وابسته است و نژاد هم ساختاری از تفاوت‌های قدرت است که برای توجیه ادامه امپریالیسم ساخته شده است. نژادپرستی و سرمایه‌داری «دوقلوهای به‌هم چسبیده» اند که با چشمانی مهربان به خواهر و برادران باستانی خود همچون جنسیت‌گرایی، امپریالیسم، قوم‌گرایی و… می‌نگرند.

ایده مرکزی برتری نژاد سفید

مادر جهانی زندگی می‌کنیم که ایدئولوژی «بازار آزاد» آن را کنترل می‌کند که عمدتاً نگران سود و انباشت سرمایه به هر وسیله لازم است. این ایده در مورد بیشتر اشکال تجارت، (نه فقط آموزش زبان) صادق است و نیازی نیست وانمود کنیم آموزش زبان هم به‌عنوان یک فعالیت آموزشی و فرهنگی دربرابر نیروهای اقتصادی که همه ما تحت سایه آن زندگی می‌کنیم، مصون است. رسیدن به مرحله «کاهش تغییرات ساختاری گسترده و اصلاح خط‌مشی‌ها و البته تغییرات فردی نیاز داریم. همچنین هسته‌های علمی و مجلات پژوهشی باید در این حوزه ایجاد شود و سازمان‌دهندگان کنفرانس‌ها گاهی‌اوقات باید برنامه‌ریزی‌های خود را تغییر دهند. مثلاً نباید در پئل‌های تخصصی فقط افراد سفیدپوست را بر کرسی سخنرانی و ایده‌پردازی بنشانند. البته نکته مهم در این زمینه وارد کردن نظریات انتقادی نژادی در دل برنامه درسی است.

نشت روز

خیر مطلق نیست. از همین رو مخاطب نسبت به آنها حس همدلی و شفقت می‌کند و با آنها همراه می‌شود. نویسنده سقوط اصفهان با آشنایی‌زدایی از شاه سلطان حسین و محمود افغان آنها را ملموس، انسانی وشفقت‌برانگیز به تصویر می‌کشد.

آریش در پایان گفته‌هایش با خوانش بخش‌هایی از کتاب یادآور شد: هر دو پادشاهی که در کتاب به تصویر کشیده شدند اهل حد نگه‌داشتن نیستند، یکی از آنها با غرق شدن در خیال و رویا، قدرت خود را از دست می‌دهد و دیگری با واقع‌گرایی خارج از حد تباه می‌شود. احسان زیورعالم، پژوهشگر تئاتر و مدرس دانشگاه ضمن توضیح مختصری از آنچه در کتاب روایت می‌شود، گفت: محمد ایرانی نویسنده

در این مدت از نظر افزایش خدمات و بهبود کیفیت توانسته اقدامات مناسبی انجام دهد، او با اشاره به سخنان رهبر انقلاب اسلامی در مورد اهمیت این شهرک بیان کرد، یکی از اقدامات مهمی که دولت می‌تواند انجام دهد صرفاً ساختن سالن سینما نیست. زمانی که فیلم خوب کم باشد این همه سالن چه فیلمی را اکران کند؟ بلکه باید زیرساخت‌های تولید فیلم دفاع مقدسی را مد نظر قرار دهند. / *تسنیم*

زبان انگلیسی از طریق شبکه‌های ارتباطی خود به بازتولید بیناذهنی امپریالیسم کمک و با ایجاد هم‌افزایی، عناصر ساختاری و ایدئولوژیکی را در «نظم جدید» جهانی ادغام می‌کند. این «نظم» از طریق انگلیسی در سطح جهانی و از طریق زبان‌های دیگر در ساختارهای سلسله‌مراتبی حفظ می‌شود.

بسیاری از آموزگاران زبان‌انگلیسی گاه از برتری سفیدپوستان در این رشته آگاه می‌شوند اما به منافع اجتماعی شغل خود می‌چسبند و سعی می‌کنند از شیوه‌های رایج تبعیض (مانند امپریالیسم زبانی، سرکوب زبان مادری و …) سخن نگویند. برخی مؤسسات آموزشی برای توجیه این نژادپرستی مدعی هستند که مشتریان – چه دانش‌آموزان یا والدین‌شان – معلمان خاصی را ترجیح می‌دهند و البته به‌صورت کاملاً اتفاقی این نوع معلمان خاص، سفیدپوست هم هستند! ما با نوعی رزبانی‌شناسی معلمان رویه رو هستیم؛ معلم خوب سفیدپوست است، درحالی‌که واقعیت این است که معیار برای معلم خوب، باید صحبت‌کردن درست به زبان انگلیسی باشد. اگر به وب‌سایت‌های استخدام بین‌المللی سری بزنید می‌بینید آنها برای تبلیغات هم همیشه از عکس‌های جوانان سفیدپوست استفاده می‌کنند و هرگز تصویری از جوانان مهاجر در این تبلیغات نمی‌بینید چراکه این تبلیغات با تقاضای بازار مطابقت دارد، بازاری خشتی، بی‌احساس و عاری از تعصب انسانی که در لایه‌های زیرینش نژادپرستی آشکار است. یک معلم زبان انگلیسی می‌گوید: «یکی از والدین در

سال ۲۰۰۹ شکایتی را طرح کرده بود مبنی بر این‌که فرزندش توسط یک معلم هندی تبار آموزش داده می‌شد. این معلم در بریتانیا به دنیا آمده و بزرگ شده بود و انگلیسی زبان مادریش بود اما به دلیل ظاهرش، فردی تشخیص داده می‌شد که «با لهجه» صحبت می‌کند!»

این نمونه‌ها از آسیای شرقی تاکانادا، درکشورهایی با قوانین بسیار متفاوت درباره تبعیض نژادی آشکار به شکلی مشابه دیده می‌شود. این امر شاید همان مفهومی را به ذهن بیاورد که پیر بورديو، نظریه‌پرداز معروف چپ‌گرا، آن را «خشونت نمادین» خواند و نه‌تنها به حذف معلمان غیرسفیدپوست منجر می‌شود بلکه باعث به‌حاشیه‌راندن زبانی دانش‌آموزان رنگین‌پوست شده و نهایتاً به احساس گناه، اخراج و سرکوب آنان منجر می‌گردد.

ما باید برای یک نبرد طولانی، پیوسته و تکراری آماده باشیم و آن را بپذیریم و شاید ممکن است احساس کنیم این نبرد ارزش تلاش ندارد اما باید بر مفهوم برتری نژاد سفید نور تاباند و آن را از پشت صحنه بیرون کشید. اگر ما واقعا معلم هستیم باید به تعهدمان به مردمی عمل کنیم که مدت‌ها مدعی خدمت به آنها بوده‌ایم اما در واقعیت هرگز توجه و محبتی را که همیشه سزاور آن بوده‌اند، تقدیم‌شان نکرده‌ایم.

نشت روز

کتاب در یک کلیشه تاریخی دخالتی هنرمندانه کرده است. روایت‌های متداول و دم‌دستی را تغییر می‌دهد و روی کار آمدن افغان‌ها را که متأسفانه در کتاب‌های درسی کشورمان نادیده گرفته می‌شود، بازخوانی مطلوبی می‌کند. سقوط اصفهان، افغان‌ها را بخشی از هم‌فرهنگ‌های خودمان می‌داند.

این پژوهشگر تئاتر با بررسی سه‌گروه درام‌نویس تاریخی در ایران از سال ۱۳۰۰ تأکید کرد: پس از آن دوره طلایی «اساله که درام نویسی تاریخی اوج گرفت، درقریب به ۹۰ سال اخیر ما از درام‌نویسی تاریخی فاصله‌گرفتیم!امام‌امروز محمد ایرانی، درام تاریخی نوشته است که تفاوت‌های عمده‌ای با سه‌گروه درام‌نویس اولیه دارد. نخست آن که خارج از کشور زندگی نکرده و قصد ندارد شبیه

نمای نزدیک

فارسی، عارفانه‌ترین زبان دنیاست

دبیر علمی «همایش هزاره شیخ جام» تأکید کرد که فارسی عارفانه‌ترین و عاشقانه‌ترین زبان دنیاست و هیچ ادبیات و فرهنگی به اندازه فرهنگ و ادب ایرانی نتوانسته در دنیا پیام‌آور مهر و صلح و دوستی و عشق باشد.

علیرضا قیامتی در گفت‌وگو با برنامه در قلمرو فرهنگ، از استقبال قابل توجه در بخش ارسال مقاله به این همایش خبر داد و گفت: «فراخوان مقاله همایش با استقبال گسترده روبه‌رو شد و حدود ۱۵۰ مقاله به دبیرخانه

همایش رسیده که ۴۳ مقاله، خارجی است و این نشان از توجه بسیاری از برترین عرفان پژوهان منطقه از کشورهای مختلفی چون هند، پاکستان، بنگلاداش، ترکیه، قزاقستان، جمهوری آذربایجان، ازبکستان و تاجیکستان به این همایش دارد.»

وی افزود: «اندیشه‌های ابوذر بوازگانی، سجستانی، ابوسعید ابوالخیر، ابوطاهر کرد و که‌هاجی از اندیشه‌های معراج نامه یازبید مقامی را می‌توان در آثار شیخ جام مشاهده کرد. زیباترین مفاهیم اشرافی در دیوان شیخ جام است که متأسفانه برخلاف شبه‌قاره هند و منطقه، دیوان او در ایران مغفول مانده است.» / *اینا*

جام جمه

فرهنگ

Culture

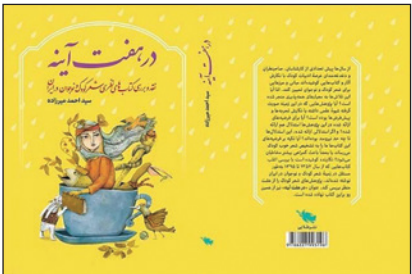
سه‌شنبه ۷ تیر ۱۴۰۱

شماره ۶۲۴۸

روی قفسه

«درهفت آینه» برای نقد شعر کودک و نوجوان

یکی از مشکلات مهم در حوزه ادبیات کودک و نوجوان، این است که کتاب‌های نظری که براساس آن بتوان انواع و گونه‌های مختلف ادبی رایج را در این حوزه و برای گروه‌های سنی مختلف نظریه بندی کرد، خیلی کم است. به‌تازگی کتابی در این حوزه منتشر شده که نه‌تنها یک پژوهش نظری بومی است که نویسنده آن خود یک شاعر نام‌آشنای کودک و نوجوان است و به همین دلیل کتاب هم از جنبه پژوهشی و علمی و هم از جنبه ذوقی دارای ارزش است. سید احمد میرزاده در جدیدترین اثر خود به نام «در هفت آینه» کتاب‌های نظری شعر کودک و نوجوان را در ایران از هفت منظر بررسی کرده است. از آنجا که نویسنده، چکیده اصلی‌ترین مباحث هریک از کتاب‌های تئوریک شعر کودک را در این اثر آورده است، خواننده از مراجعه به آثار پژوهشی دیگر بی‌نیاز می‌شود. علاوه بر این تحلیل‌های نموداری و آماری آن، دیدد دقیقی از وضعیت شعر کودک و نوجوان ارائه می‌کند.

معیارهای شعر کودک

نویسنده در این اثر اشاره کرده به تناسب شغل، آثار و علاقه‌مندی خود، همواره با این مسائل روبه‌رو بوده که معیارهای ارزیابی شعر کودک چیست؟ ناشرانی که برای کودکان ایران، کتاب چاپ می‌کنند باید با چه معیارهایی یک مجموعه شعر را شایسته انتشار بدانند؟ خانواده‌هایی که برای فرزندان خود کتاب شعر می‌خرند، شعر خوب را از بد چگونه تشخیص دهند؟ شاعرانی که می‌خواهند برای کودکان شعر بگویند باید خود را به چه توانمندی‌هایی مجهز کنند؟ شعر خوب کودک چه ویژگی‌هایی دارد؟ و چگونه می‌توان تناسب لفظ و معنا را برای این طیف وسیع که از خردسالان تا سال‌های نزدیک به جوانی گسترده است، رعایت کرد؟ این موضوعات سبب شده به فکر نگارش کتاب درهفت آینه بیفتند و هدف اصلی میرزاده از نگارش این کتاب، رسیدن به پاسخ این پرسش است که آیا مجموعه کتاب‌های پژوهشی که در ایران در زمینه شعر کودک و نوجوان نوشته شده، توانسته نیاز مخاطبان را برای داشتن معیارهایی شفاف و همه‌پذیر برطرف کند؟

در کنار این هدف اصلی، مواردی چون ارائه سیمای کلی از کارنامه پژوهش‌های شعر کودک در ایران، معرفی اساسی‌ترین نظریه‌ها و مباحث مطرح در پژوهش‌های شعر کودک در ایران، بررسی روش‌ها، منابع و استدلال‌های ارائه‌شده در کتاب‌های نظری شعر کودک و شناسایی نقاط قوت و ضعف این کتاب‌ها و معرفی مهم‌ترین خلأهای پژوهشی این عرصه به پژوهشگران شعر کودک نیز در نظر گرفته شده است. میرزاده در این اثر، کتاب‌های نظری شعر را حداقل با هفت رویکرد استدلالی، استنادی، ساختاری، روشنگری، ابزارشناختی، ارتباطات میان‌رشته‌ای و مخاطب‌شناسی بررسی کرده و به همین علت نام کتاب را در هفت آینه، گذاشته است. این کتاب چهار فصل دارد.

فصل اول، نگاهی به تاریخچه و سیمای کلی شعر کودک و نوجوان در ایران دارد و میرزاده در فصل دوم، سیمای کلی پژوهش‌های شعر کودک و نوجوان را در ایران ترسیم می‌کند. نویسنده در فصل سوم، کتاب‌های نظری منتشرشده را در ایران در زمینه شعر کودک و نوجوان (۱۳۹۵-۱۳۵۲) بررسی می‌کند و تحلیل، نتیجه‌گیری و پژوهش انجام شده نیز در فصل چهارم آمده است.

سام درخشانی باز یگر تئاتر شد

کیومرث مردادی، تئاتر جدید را خود با نام «مانش» با بازی مهدی حسینی‌نیا، نازنین کریمی و سام درخشانی روی صحنه می‌برد. تئاترمانش براساس نمایشنامه «اهالی کاله» نوشته پیام لاریان برای اجرا آماده شده و قرار است از نیمه تیرماه در پردیس تئاتر شهرآورد روی صحنه برود. مردادی زمستان سال ۹۹ در جشنواره تئاتر فجر نمایش «آژدهاک» نوشته بهرام بیضایی را در تالار استاد سمندریان تماشاخانه ایران شهریوی صحنه برد اما اجرای این نمایش را در آن مقطع، ناشی از ترس از دست دادن تئاتر در دوران کرونا دانسته و گفته بود اگر وضعیت بهتر شود، اجرای عمومی این نمایش را در سالن سمندریان به صحنه می‌برد و اگر شرایط اجازه ندهد، نمایشش را در فضای باز اجرا خواهد کرد. حالا که شرایط تا حدود زیادی بهتر شده است، مردادی، متن دیگری را در سالی دیگر روی صحنه خواهد برد. در کارنامه این کارگردان اجرای نمایش‌هایی همچون آرش، افسون معبد سوخته، رازها و دروغ‌ها، خواب در فتناج خالی، شکلک، خانه، رویا در شب نیمه پاییز، ژولیوس سزار به روایت کاپوس و… دیده می‌شود. / *ایسنا*